

Näringsdepartementet
Enheten för främjande och förenkling
Maria Mild, Departementsråd

Remiss av rapporten “Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet” (SOU 2016:72)

Swedsoft vill framföra följande synpunkter på förslaget:

Swedsofts kommentarer

Digitaliseringen idag innebär en dramatisk förändring för samhället. Den ger möjlighet att öka industrins konkurrenskraft genom nya smarta produkter i kombination med smarta och effektiva produktionssätt. Den förändrar och utvecklar individers möjligheter och stärker deras roll i samhället. Ny teknologi inkluderar mjukvara (internetbaserade tjänster), smarta mobiler, sakernas internet, 3D-printning och digitala fabriker. Digitalisering sker inom alla branscher och alla tillämpningar och kommer fortsätta att förändra våra liv, i såväl arbete som fritid, vård och hem.

För digitaliseringen är det viktigt hur samhälle och industri på bästa sätt utnyttjar digitaliseringen för att förbättra långsiktigt hållbar välfärd och tillväxt och den kompetens som krävs för att utveckla dessa lösningar och tjänster så att de blir kostnadseffektiva, säkra, robusta och användbara.

Mjukvara är det teknikområde som gjort digitaliseringen möjlig och förutses fortsätta utvecklas snabbt. För att svensk industri ska vara fortsatt ledande och ha en stark utveckling i Sverige krävs fokuserade satsningar på utbildning, forskning och innovationer inom området. Satsningar inom mjukvara sträcker sig från nya hårdvarunära mjukvara till komplexa system av system och ända till infrastrukturlösningar.

Sverige behöver vara ett land som främjar entreprenörskap och entreprenörer. Entreprenörer skapar många av de nya innovationerna som förnyar företag och gör dem konkurrenskraftiga. Detta är förutsättningen för att Sverige ska ha god sysselsättning, företag som exporterar och ett rikt samhälle.

Förslagen

Betänkandet lyfter fram många viktiga frågor som kan förbättra Sverige som ett innovativt land med en innovativ och konkurrenskraftigt näringsliv.

Värld i förändring – hur väl anpassade är de svenska ramvillkoren?

Sverige har i många avseenden genom utvecklingen av telekommunikationer, internet och digitalisering i övrigt legat i den absoluta framkanten. Användning av mobiltelefoni, tillgång till bredband och utnyttjande av digitala tjänster är områden där Sverige stått för såväl spets som bredd under de senaste 2-3 decennierna. Mycket av framgången består just i denna kombination av spets och bredd, av företag som leder teknik- utvecklingen och en bred, kompetent allmänhet som snabbt tar till sig den nya tekniken. Idag står vi inför en mycket hårdare konkurrens, och Sveriges ledande position utmanas inte bara av USA och EU utan framför allt av Asien, där många ledande företag växt fram, där en växande medelklass i allt snabbare takt tar till sig ny teknik och där unga, talangfulla människor får allt bättre utbildning. Samtidigt gör ökad automation att traditionella arbeten försvinner i allt snabbare takt. Vi står alltså inför en framtid med allt högre global konkurrens, förändrade kompetensbehov på arbetsmarknaden samt ett samhälle och en industri som blir allt mer beroende av smartare och mer sammankopplade (komplexa) system.

Sammantaget inrymmer denna globala utveckling såväl hot som möjligheter – men den kan inte negligeras: Sverige måste förändras och ta ledningen i denna utveckling och vara bland de ledande länderna i världen på att utnyttja digitaliseringen. För att detta skall hända krävs en konkret nationell agenda som omfattar ett utbildningssystem i världsklass som möjliggör livslångt lärande, forskningssatsningar och omfattande infrastrukturella satsningar med digital teknik.

Skatter och entreprenörskap

I utredningen presenteras inga konkreta förslag på skatteområdet men den betonar att skattemiljön sannolikt är det viktigaste ramvillkoret som omgärdar entreprenörskap.

Swedsoft anser att skatter och regler ska främja sparande, företagande och arbete. Inkomstbeskattning, avgiftsuttag och offentliga transfereringssystem ska stimulera arbete och utveckling på samtliga inkomstnivåer. Sänkt marginalskatt blir allt viktigare för att stimulera till utbildning och arbete samt för att underlätta rekrytering av kvalificerad arbetskraft i Sverige. Sänkt kapitalinkomstskatt för att förbättra förutsättningarna för sparande och investeringar i Sverige kommer att behövas allt mer. Ett utökat FoU-skatteavdraget för att främja företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet behövs. T ex genom att företagets motfinansiering i forskningsprojekt skall vara avdragsgilla.

FoU investeringar i Sverige behöver öka

Swedsoft stöttar förslag som ökar företags möjlighet att behålla, bedriva och flytta forskning och innovation till Sverige. Företags och privatpersoners investeringar i FoU

behöver öka. Företag som bedriver FoU behöver utökade möjligheter till att enkelt kunna ha personal verksamma i Sverige. Detta ställer stora krav på infrastruktur, skatteavdrag hos företag med FoU, tillgång till kompetens mm. Privatpersoner som investerar redan skattade pengar i nystartade entreprenörsföretag behöver utökade omfördelningsmöjligheter för investeringar.

Det svenska lärosätena behöver samverka mer med näringslivet

För att möta de kommande utmaningar och möjligheter behöver Sverige *en sammanhållen satsning på gedigen utbildning och forskning inom digitalisering och datavetenskap*, med både bredd och spets. Viktiga områden som behöver beforskas inom datavetenskap är t.ex. AI (artificiell intelligens), storskaliga distribuerade system och maskininlärning. Denna satsning bör omfatta hela utbildningssystemet, från grundskola till universitet och högskola, från humaniora till teknik. Det tas förvisso många bra initiativ kring detta, det finns många bra utbildningar på olika nivåer i utbildningssystemet, men det saknas en samverkan och samsyn, som både skulle kunna hjälpa de bra skolorna och utbildningarna att bli ännu bättre, och att bredda basen för kunskap och förståelse om digitalisering och datalogiskt tänkande till alla barn, ungdomar och vuxna som går igenom det svenska utbildningssystemet (Rolandsson, 2015¹).

Basanslagen till de svenska lärosätena behöver baseras på både forskningens kvalitet och dess användbarhet. Samverkan med näringslivet behöver öka för att öka forskningens användbarhet i näringslivet. Att ändra meriteringsgrunder för att öka rörligheten mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor är viktigt.

Förstärkningen av industriforskningsinstitutet

Industriforskningsinstitutet (RISE) kan få en bättre roll och ta ett större ansvar i forsknings och innovationssystemet. Många innovativa företag har sitt ursprung inom RISE, för digitalisering speciellt inom RISE ICT divisionen. Företag utanför RISE-koncernen har det dock svårare att utnyttja industriforskningsinstitutet. Enklare och delfinansierade steg in till RISE behövs. RISE är också en viktig svensk aktör inom EUs forskningsprogram. RISE samarbetar i många av dessa forskningsprogram med andra företag från Sverige. Idag är inte RISE projekt fullfinansierade av EU och detta innebär att finansiering ofta saknas. Det finns en risk att RISE missar deltagande i projekt pga. bristande kostnadstäckning i dessa projekt. Sverige skulle kunna vara med i fler EU projekt och här finns det risk att missa viktigt kompetensuppbyggnad, samarbeten och nya affärer.

Förtydliga forskningsfinansierarnas roller

5. ¹ Lennart Rolandsson, *Programmed or Not : A study about programming teachers' beliefs and intentions in relation to curriculum*, doktorsavhandling KTH, 2015.

Idag är den statliga forskningsfinansieringen i Sverige allt för uppdelad mellan många olika aktörer med olika ansvarsområden och prioriteringar. Detta gör det svårare att ta ett större och prioriterad strategiskt ansvar för vilka områden som är viktiga för framtida svenskt näringsliv och där kraftfulla insatser fordras. En konsolidering och renodling av finansieringssystemet skulle bättre möjliggöra större strategiska satsningar och starkare prioriteringar.

Innovationsupphandling

Sverige måste använda kraften i den offentliga upphandlingen för att utveckla samhället och stärka svensk industris konkurrenskraft. Staten och upphandlande myndigheter bör spela en betydligt större roll som beställare av ny och modern teknik och som referenskund. Innovationsvänlig upphandling, som tar hänsyn till nya och befintliga lösningar ur ett livscykel- och hållbarhetsperspektiv, leder till större effektivitet, bättre samhällsservice, nöjdare brukare och ökar förutsättningarna för nya innovativa lösningar och företag.

Kompetensförsörjning

Swedsoft ser det som mycket viktigt att förstärka insatserna för kompetens inom naturvetenskapliga ämnen, teknik och digitalisering. Detta bör ske både genom grundskolans läroplan men också i samverkan med näringslivet för att stimulera till ett livslångt lärande och en kompetenshöjning hos personer arbetande inom befintliga branscher där digitaliseringen ses öka markant framgent.

Swedsoft har tagit fram ett anta förslag viktig för dessa frågor som kan hämtas på <http://swedsoft.se/aktiviteter-projekt/paverkans-och-informationsarbete/>

Swedsoft

Jonas Wallberg, styrelseledamot